

**iHNed.cz 8. 10. 2009**

Univerzity plagiáty odhalit umí. Na webu je i více diplomek  
Západočeská univerzita v Plzni si software proti opisování diplomek vyzkoušela. Ihned ale o něho ztratila zájem. Její právnická fakulta se nyní topí ve skandálech, které se týkají i problému plagiátorství.

Skandálům, které nyní otrásají Západočeskou univerzitou, se dá částečně předejít. Vysoké školy si mohou kontrolovat diplomové práce studentů antiplagiátorským softwarem či je rovnou v plném znění dávat na internet. Masarykova univerzita si na to již před dvěma lety vyvinula program theses.cz, který se osvědčil.

### ***Brněnský software patří do světové špičky***

Systém porovnává vybraný text s ostatními dokumenty, kterých je v databázi již více než 1,5 milionu. Lze v ní najít nejen kvalifikační práce, ale také seminárky, referáty, studijní materiály nebo i vybrané webové stránky. „Dokonce se podařilo zjistit, že jeden student doslova opsal celé pasáže z letáku Evropské unie,“ říká koordinátorka systému Jitka Brandejsová z Fakulty informatiky MU.

Theses patří v odhalování opisování mezi nejlepší programy na světě, byť zatím umí porovnávat práce pouze v rámci jednoho jazyka. V červnové soutěži v detekci plagiátů skončil v konkurenci 21 systémů z celého světa na druhém místě.

Od letošního dubna musí na brněnské univerzitě kontrolu kvalifikační práce povinně provést studentův školitel, a to ještě před obhajobou. Od začátku roku 2008 na MU odhalili už 28 závažných případů opisování. A postihy byly tvrdé: 11 studentů dostalo vyhazov nebo se rozhodlo školu opustit, dalších osm bylo vyloučeno podmíněně.

### ***Západočeská univerzita ztratila o software zájem***

Na softwarovou kontrolu diplomek skrze theses.cz postupně přistoupilo 21 vysokých škol. Využívá ho pražská VŠE, ústecká univerzita nebo soukromá Vysoká škola finanční a správní. Na Západočeské univerzitě v Plzni měli zpočátku také zájem, ale po vložení čtyř textů se škola odmlčela.

Software, jehož vývoj podpořilo ministerstvo školství desetimilionovou dotací, přitom veřejné univerzity mohou využívat zdarma. Po dlouhém otálení s ním začne pracovat i padesátitisícová Univerzita Karlova. "Pilotně to zkusíme začátkem roku 2010, plošně pak v jeho druhé polovině," řekl univerzitní mluvčí Václav Hájek.

Každá škola ale používá program jinak. Většina z nich práce uloží do databáze a zkontroluje. Nenabídne je však široké veřejnosti přes běžné vyhledávače v plném znění. To dělá například Jihočeská univerzita, Bankovní institut či právě Masarykova univerzita.

### ***Brno: všechno na síť, není se za co stydět***

"Studenti si na svých pracích dávají více záležet, když ví, že budou komukoli jednoduše dostupné. A přitom můžeme seznámit veřejnost s jejich výstupy - za kvalitu našich prací se nestydíme," říká mluvčí MU Tereza Fojtová. Na internetu lze skutečně najít všechny

kvalifikační práce, které byly v Brně napsány. Výjimku tvoří jen ty práce, které obsahují citlivé či tajné údaje. "Týká se to nejčastěji intimních údajů či obchodních tajemství. V takovém případě se práce ke zveřejnění musí upravit," vysvětluje Fojtová.

Přes vyhledávače lze najít i celé práce z Fakulty biomedicínského inženýrství ČVUT. "Na této fakultě jsme to testovali úspěšně rok, do konce tohoto akademického roku to zavedeme na celé škole," říká studentský prorektor Jaroslav Kuba. Diplomky zveřejňují přes bezplatný web dspace.org, přičemž na odhalení technických plagiátů mají vlastní software.

### ***Univerzita Karlova: vyjasněte rozpor v zákonech***

Ostatní školy mají s volným zveřejňováním prací problém. Vidí totiž rozpor mezi vysokoškolským zákonem, který zveřejnění nařizuje, a autorským zákonem. "Dlouhodobě voláme potom, aby se ten rozpor vyjasnil," říká mluvčí UK Hájek.

S tím ale nesouhlasí specialistka na autorské právo Helena Chaloupková: "Jde o zákonné omezení autorského práva, které ovšem s autorským zákonem není v rozporu. K tomu může dojít, pokud je dílo užito za účelem hospodářského prospěchu."

Kolizi v zákonech nevidí ani Jiří Nantl, právní expert brněnské univerzity. "Podle zákona má být práce zveřejněna nejpozději v okamžiku, kdy jde k obhajobě. Smyslem je přece právě transparentnost řízení. Zvláště po plzeňském skandálu je odpor proti plošnému zveřejňování prací na internetu těžko udržitelný."

"Není pravda, že se tu studuje snadno," brání studenti plzeňská práva - čtěte ZDE

Právnickou fakultu zneuctěnou plagiátorem povede exministr Jiří Pospíšil - čtěte ZDE

Nový děkan plzeňské právnické fakulty Jiří Pospíšil prohlásil, že zpřístupnění diplomek na webu podporuje: „Bude-li to technicky možné, věřím, že by se to mohlo zavést během několika týdnů. Je otázka, jestli to bude možné i u starších prací.“

V Brně navíc připravují další novinku. „V příštím roce chceme předložit projekt, který by umožňoval kontrolovat i zaměstnanecké práce,“ říká informatička Brandejsová. Tím by bylo možné přezkoumat, jestli se opisování nedoupouštějí i sami vysokoškolské učitelé.“

Zdroj:

< <http://domaci.ihned.cz/c1-38582400-univerzity-plagiaty-odhalit-umi-na-webu-je-i-vice-diplomek> >